

V PIEŠŤANOCH OTVORILI VÝSTAVU HISTORICKÝCH KÚPEĽNÝCH PLAGÁTOV, JE MEDZI NIMI AJ PRVÝ BARLOLÁMAČ

Unikátne plagáty z prelomu 19. a 20. storočia sprístupňuje výstava s názvom Kúpele Piešťany na reklamných plagátoch v období 1890 – 1930. Pre verejnosť bude otvorená až do 22. apríla, vždy počas víkendov od 10. do 18. hodiny. Výstava ponúka nezvyčajný a fascinujúci pohľad na históriu kúpeľníctva v našom najväčšom kúpeľnom meste. Zbierku historických plagátov sprístupnili verejnosti Kúpele Piešťany v spolupráci s piešťanským Balneologickým múzeom. Kurátorom výstavy je historik Martin Kostelník, odborný pracovník múzea.

Piešťany, 06. február 2025 – Piešťanské kúpele získali svetovú slávu pod vedením Ľudovíta Wintera, nezlomného a talentovaného obchodníka, ktorý dokázal aj najväčšie vízie meniť na skutočnosť. Ľudovít Winter si od začiatku uvedomoval, že na úspešné podnikanie je potrebná dostatočná reklama. Najväčší rozvoj zažívali piešťanské kúpele v období secesie a práve v tom čase došlo aj k rozmachu plagátu ako reklamného nosiča. A tak sa na početné dobové plagáty dostali symboly a rarity Piešťan – lámač barlí alebo infanteristický vozík ťahaný ľuďmi, čo bol jedinečný a lacný dopravný prostriedok kúpeľných hostí.

„Z medzivojnového obdobia sa zachovali aj plagáty pozývajúce na kultúrne podujatia, napríklad na Národopisný deň v Piešťanoch v roku 1926, na výstavu umelcov z 19. storočia alebo na koncert českého huslistu a skladateľa Jana Kubelíka v Grand hoteli Royal. Počas niekoľkých desaťročí vytvorili pre Piešťany plagáty viacerí talentovaní umelci, maliari a grafici, niektorí zanechali na plagátoch len svoje iniciálky a ďalší pre nás ostali anonymní,“ dopĺňa Martin Kostelník, kurátor výstavy.

Piešťanské plagáty vychádzali v časoch Rakúsko-Uhorska najčastejšie v maďarčine, nemčine, francúzštine či češtine. Po vzniku Československa pribudla aj slovenčina, angličtina, poľština, švédčina a ďalšie jazyky, zvyčajne jazyky krajín, kde mali piešťanské kúpele obchodné zastúpenie.

V období secesie prevládal názor, že plagát nemá slúžiť len praktickému účelu, ale má byť aj oku lahodiaci s určitou umeleckou úrovňou. Bol nielen reklamným prvkom, ale aj umeleckým dielom. Výstava v napoleonských kúpeľoch na piešťanskom Kúpeľnom ostrove predstavuje:

- Plagáty s legendárnym Barlolámačom, ktoré odkrývajú históriu piešťanského symbolu
- Plagáty zachytávajúce, ako sa kedysi žilo a oddychovalo v Piešťanoch
- Plagáty v rôznych jazykoch dokumentujúce, ako sa kúpele prezentovali v zahraničí
- Plagáty s rôznymi témami – od liečivých účinkov vody až po spoločenské udalosti

Ako vznikol ikonický Barlolámač

V 90. rokoch 19. storočia vznikli prvé piešťanské plagáty – s motívom chlapca púšťajúceho barly od Paola Carmosina alebo nahého muža stojaceho na skale púšťajúceho barlu do výparov termálnej vody od Arpáda Bascha. Ľudovít Winter však nebol celkom spokojný, uvažoval o figúre už uzdraveného človeka, ktorý by barly nepotreboval. Oslovil Artura Heyera, vtedy mladého ilustrátora pôsobiaceho v Budapešti, aby vytvoril figúru, ktorá by vyjadrovala uzdravenie. Ten mu predložil skicu postavy muža s plátennou zásterou okolo bedier, s jednou nohou vo vode a na kolene druhej lámajúceho už nepotrebnú barlu ako znak uzdravenia. Návrh sa Ľudovítovi Winterovi zapáčil, hneď ho dal zaregistrovať na obchodnej komore a zrodil sa slávny Barlolámač, symbol Piešťan.

PIEŠŤANY
REZORT

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Rezort Piešťany:

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Rezort Piešťany spája subjekty cestovného ruchu v piešťanskom regióne – kúpele, mesto, hotely, reštaurácie, obce. V partnerstve sú všetci členovia silnejší, než by boli samostatne. Spoločný postup umožňuje propagovať celý región ako jednu destináciu, čo je dôležité pre cestovný ruch, a tým aj pre rozvoj regiónu.

Rezort Piešťany má 32 členov:

Mesto Piešťany, Mesto Hlohovec, Mesto Vrbové, Obec Banka, Obec Bašovce, Obec Drahovce, Obec Jalšovce, Obec Krakovany, Obec Moravany nad Váhom, Obec Ostrov, Obec Rakovice, Obec Ratnovce, Obec Sokolovce, Obec Trebatice, Obec Veľké Orvište, Adeli Medical Center, Centrum mesta Piešťany, Happy move, HENDI CENTRUM s.r.o., Hotel Park****, HS Centrum Piešťany, KIRA, Mikroregión nad Holeškou, La Musica, Letisko Piešťany, Pražiareň kávy Classic coffee,

Priatelia Elektrárne Piešťany, Prvý futbalový klub Piešťany, Slovenská chránená dielňa, Slovenské liečebné kúpele Piešťany, WINTER média a Zuckmann Villa.

Kontakt:

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Rezort Piešťany
Kukučínova 21, Piešťany 921 01

www.rezortpiestany.sk

Ing. Tatiana Nevolná / výkonná riaditeľka Rezort Piešťany,
tel.: +421 917 173 119, mail: riaditel@rezortpiestany.sk

Realizované s finančnou podporou Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky.